

негативний вплив на національну безпеку держави у гуманітарній сфері, негативно вплинути на стан патріотичного виховання в Україні.

У зв'язку з цим, на наш погляд, важливим завданням політики національної безпеки держави у гуманітарній сфері є розвиток гуманітарної освіти в Україні. Гуманітарна освіта виступає фундаментальним ціннісно-світоглядним та національно консолідаційним потенціалом, реалізація якого має першочергове значення у контексті забезпечення національної безпеки в Україні, ефективного патріотичного виховання спрямованого на формування та збереження національної ідентичності у контексті викликів сучасності.

Не менш важливими першочерговими завданнями політики національної безпеки держави щодо патріотичного виховання в Україні, на наш погляд, мають стати: вдосконалення законодавчої та нормативно-правової бази у сфері національно-патріотичного виховання, зокрема створення закону про національно-патріотичне виховання в Україні; створення єдиних методичних підходів до процесу національно-патріотичного виховання; узагальнення, вивчення і застосування успішного закордонного досвіду у сфері патріотичного виховання; організація обміну досвідом, успішними практиками у сфері національно - патріотичного виховання; залучення ЗМІ до висвітлення заходів з питань патріотичного виховання; підготовка на належному рівні матеріально-технічної бази та інфраструктурного забезпечення сфери патріотичного виховання.

Вирішення державою цих завдань створить необхідне підґрунтя для ефективного вирішення проблеми патріотичного виховання як безпекового чинника збереження національної ідентичності у контексті викликів сучасності.

Список бібліографічних посилань

1. Курбан О. В. Інформаційні війни у соціальних он-лайн-мережах. Київ : ун-т ім. Б. Грінченка, 2017. 392 с.
2. Рудакевич О. М. Теоретико-методологічні основи дослідження модерної української нації. Тернопіль : ТНЕУ, 2015. 243 с.
3. Чупрінова Н.Ю. Загальнонаціональна ідентичність модерної української нації в умовах глобального світу. *Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії*. 2020. № 28. С. 90-98.

Одержано 27.02.2023

УДК 378.6

Олександр Юрійович ШЛОМІН,

заступник декана факультету № 4

Харківського національного університету внутрішніх справ,

кандидат психологічних наук;

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3682-6387>

НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Розкрито завдання, методи і шляхи реалізації національно-патріотичного виховання в системі освітньо-виховного процесу Харківського національного університету внутрішніх справ.

Ключові слова: *майбутні поліцейські, національно-патріотичне виховання*

Сьогодні Українська держава та її громадяни визначають свою долю і долю подальшого світового порядку. В умовах повномасштабної війни, яку російська федерація розв'язала і веде проти України, виникає нагальна потреба, і ні в кого не виникає сумнівів, що зараз потрібно посилити національно-патріотичне виховання молоді.

Згідно з Концепцією національно-патріотичного виховання в системі освіти України (Наказ МОН України від 06.06.2022 № 527) посилення національно-патріотичного виховання дітей та молоді передбачає формування нового українця, що діє на основі національних та європейських цінностей, а саме:

- повага до національних символів (Герба, Прапора, Гімну України);

- активна участь у громадсько-політичному житті країни;
- верховенство права, повага до прав людини;
- готовності до природоохоронної діяльності;
- толерантне ставлення до цінностей і переконань представників іншої культури, а також до регіональних та національно-мовних особливостей;
- готовність захищати суверенітет і територіальну цілісність України [1].

Мета національно-патріотичного виховання практично реалізується через систему таких виховних завдань:

- утвердження в свідомості і почуттях особистості патріотичних цінностей, переконань і поваги до культурного та історичного минулого України;
- виховання поваги до Конституції України, законів України, державної символіки;
- підвищення престижу військової служби, а звідси – культивування ставлення до військово-вослужбовця як до захисника України, героя;
- усвідомлення взаємозв'язку між індивідуальною свободою, правами людини та її патріотичною відповідальністю;
- сприяння набуттю патріотичного досвіду на основі готовності до участі в процесах державотворення, уміння визначати форми та способи своєї участі в життєдіяльності громадянського суспільства, спілкуватися з соціальними інститутами, органами влади, спроможності дотримуватись законів та захищати права людини, готовності взяти на себе відповідальність, здатності розв'язувати конфлікти відповідно до демократичних принципів;
- виховання екологічної культури особистості, усвідомлення себе частиною природи, почуття відповідальності за неї як за національне багатство, основи життя на землі;
- формування толерантного ставлення до інших народів, культур і традицій;
- утвердження гуманістичної моральності як базової основи громадянського суспільства;
- культивування кращих рис української ментальності - працелюбності, свободи, справедливості, доброти, чесності, відповідального ставлення до природи;
- формування мовленнєвої культури;
- спонукання зростаючої особистості до активної протидії українофобству, аморальності, сепаратизму, шовінізму, фашизму;
- розвиток духовності і моральності у суспільстві, утвердження традиційних сімейних цінностей [1].

Національно-патріотичне виховання реалізується через засвоєння знань, що формують цінності й світогляд, національну самосвідомість курсантів. З традиційних, ефективних методів виховання в освітній діяльності доцільно застосовувати бесіди, диспути, лекції, семінари, роботу з книжкою та іншими джерелами знань, а також дослідницькі, пошукові, творчі, ігрові, ситуаційні тощо. Важливо пам'ятати про спрямування курсанта на самостійний пошук істини задля формування критичного мислення, ініціативності, відповідальності.

Національно-патріотичне виховання є важливою складовою освітнього процесу, особливо нового покоління працівників правоохоронних органів. У Харківському національному університеті внутрішніх справ патріотичне виховання здійснюється під час проведення навчальних занять, через систему виховних заходів, роботу громадських організацій, проведення різноманітних екскурсій і написання науково-дослідних робіт. З перших днів війни національно-патріотичне виховання курсантів та студентів забезпечується на різних рівнях. Основними напрямками цієї роботи є:

1. Проведення виховних заходів, що спрямовані на виховання патріотичних почуттів, громадської свідомості та поваги до національних традицій та культури, зокрема у дні державних свят України: Дня Конституції України, Дня Національної поліції України, Дня Незалежності, Дня захисника України, Дня пам'яті Героїв Небесної Сотні, Дня супротиву окупації Автономної Республіки Крим та міста Севастополя та інших національних свят.

2. Залучення курсантів та студентів до волонтерської діяльності в рамках проектів, які стосуються національно-патріотичного виховання.

3. Залучення працівників Національної поліції, Збройних Сил України, Державної служби з надзвичайних ситуацій, бійців територіальної оборони до проведення інформаційно-просвітницьких та виховних заходів з молодим поколінням.

4. Проведення освітньо-просвітницької роботи, яка передбачає відновлення історичної пам'яті про державницькі традиції України (Київська Русь, Велике князівство Литовське, Військо Запорозьке, Гетьманщина, діяльність Українських урядів 1917 -1921 рр.).

5. Організація та проведення екскурсій до національних історико-культурних місць та музеїв.

6. Перегляд та обговорення здобувачами вищої освіти вітчизняних художніх і документальних історичних фільмів національно-патріотичного та військово-патріотичного змісту.

Ці заходи не лише сприяють формуванню національної свідомості та громадянської позиції курсантів і студентів, а й дають змогу кожному здобувачеві зрозуміти свою історію, вивчити правдиві історичні факти, щоб протистояти можливим інформаційно-психологічним атакам ворога.

Діяльність пов'язана з національно-патріотичним вихованням керується відповідним планом національно-патріотичного виховання курсантів, студентів і слухачів на кожен рік окремо. У цьому плані наведено низку основних заходів наукового, адміністративно-командного складу університету зі здобувачами вищої освіти університету виховного характеру, які направлені на створення твердої громадянської позиції.

Національно-патріотичне виховання є важливою складовою професійної підготовки працівників правоохоронних структур, допомагає сформувати у молодого покоління високу патріотичну свідомість та готовність до виконання громадянського і конституційного обов'язку з захисту національних інтересів, сприяє формуванню почуття відповідальності за долю своєї країни, розвиває здатність діяти в екстремальних ситуаціях та зберігати національну самосвідомість у будь-яких умовах. Для успішного виконання своїх професійних обов'язків, майбутні працівники правоохоронних структур повинні відчувати відповідальність перед державою та народом, виконувати закони та дотримуватися встановлених стандартів поведінки. Національно-патріотичне виховання допомагає сформувати у майбутнього поліцейського усвідомлення значення їхньої ролі в розвитку країни та підвищенні авторитету української держави в міжнародному співтоваристві.

Список бібліографічних посилань

1. Наказ МОН України від 06.06.2022 № 527 «Про деякі питання національно-патріотичного виховання в закладах освіти України та визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 № 641» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0527729-22#Text> (дата звернення 20.02.2023)

2. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 37–38. Ст. 2004.

Одержано 20.02.2023

УДК 371.132:371.125

Яна Володимирівна АНАСТАСОВА,

здобувач вищої освіти факультету № 3

Харківського національного університету внутрішніх справ

НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Розглянуто основні напрямки національно-патріотичного виховання поліцейських: духовно-моральний, громадсько-правовий, військово-патріотичний. Проаналізовано особливості та зміст патріотичного виховання майбутніх поліцейських в ЗВО зі специфічними умовами навчання.

Ключові слова: національно-патріотичне виховання, напрямки національно-патріотичного виховання, військово-патріотичний напрям, майбутні поліцейські.

Починаючи від 24 лютого 2022 року росія веде повномасштабну війну проти України. Війна торкнулася всіх сфер життєдіяльності, змінила його та змусила знаходити й опрацьовувати нові підходи та стратегії як у особистому житті так і у професійному. Зазначена ситуація обумовила необхідність швидкої координаційної перебудови підготовки представників силових структур.